

Länsstyrelsen i Stockholm

Yttrande över Länsstyrelsens Remiss – Regional oljeskyddsplan för Stockholms län

Nacka kommun har erbjudits inkomma med synpunkter över rubricerad remiss och lämnar härmed nedan synpunkter.

Inledningsvis framhåller Nacka kommun att det är mycket positivt att Länsstyrelsen i Stockholm har tagit fram en regional oljeskyddsplan.

Kapitel 2 Planens syfte

Det bör framgå av dokumentet hur dokumentstyrning ska ske, hur ofta det ska revideras, vem som ansvarar för det och hur eventuellt remissförfarande ska ske. Nacka kommun förordar att beskrivning av dokumentstyrning tillförs text om planens syfte i kapitel 2.

Kapitel 3 Riskbild

Oljeskyddsplanen uppfattas som något otydlig i vad den egentligen omfattar och skulle behöva kompletteras med ett avsnitt för omfattning och avgränsning. I kapitel 3 uppfattar Nacka kommun två huvudinriktningar i riskbilden, där den ena handlar om att skapa förutsättningar för skydd mot oljeutsläpp kustområden, där det finns risk för konsekvenser för miljön och den andra om att förhindra kontamination och säkra regionens dricksvattenförsörjning. Nackaborna är i likhet med andra stockholmskommuner i huvudsak är beroende av färskvatten från Mälaren. Här är det otydligt om planen omfattar utsläpp av ett bredare spann av ämnen än vad benämningen ”oljeskyddsplan” kan förmodas omfatta. Med anledning av detta anser Nacka kommun att planens anslag i så fall bör delas i två tydliga inriktningar, där den ena handlar om att hindra miljöpåverkan från ett stort oljeutsläpp till havs eller i Mälaren och det andra om att säkra Mälaren som vattentäkt.

Kapitel 4 Aktörer, ansvar och roller

Nacka kommun vill här betona vikten av att det i beskrivningar över av vad som ska göras inom olika områden eller skeden också finns en tydlig fördelning av ansvar. Det gäller såväl

i kapitel 4 som i andra stycken i dokumentet. Nacka kommun önskar en tydligare beskrivning av vad som kan förväntas vid kontakt av internationella förstärkningsresurser, något som är väsentligt för den egna lokala planeringen av insatser. Här vore det lämpligt med hänvisning till en rutin med kriterier för när och hur detta förfarande ser ut. I avsnittet saknar Nacka kommun även en beskrivning av ansvar för uppdatering av Digitala miljöatlasen.

Kapitel 5 Oljeutsläppets olika faser

Vid ett oljeutsläpp är det Kustbevakningen som ansvarar för miljöräddning till sjöss och kommunen som ansvarar för saneringsarbetet på land. Det är därför av mycket stor vikt att kommunen blir informerad tidigt i händelse av utsläpp, för att ha möjlighet att mobilisera för sin del av ansvaret. Även aktivering mobilisering av frivilliga resursgruppen (FRG) är beroende av tidig information. Vikten av att tidigt informera alla de kommuner som kan tänkas bli berörda behöver således framgå av planen. När det gäller beskrivning av ansvar är det också viktigt att det framgår av planen att kommunen och räddningstjänsten har flera roller med olika ansvar. Här är det viktigt att poängtera att räddningstjänsten ska ta stöd av kommunens tillsynsmyndighet enligt miljöbalken i sin målsättning för insatsen och i sitt beslutsfattande utmed vägen. Nacka kommun ser en utmaning i avsnittet externa miljöexperter i oljebekämpning. Deras kompetens, erfarenhet och stöd är extremt viktigt att få in i arbetet, men då stora oljeutsläpp tenderar vara av karaktären sällanhändelser, finns en risk att en upphandlingsprocess sätter hinder för den typen av expertstöd som behövs i ett tidigt läge. Här emotser Nacka kommun en mer generell, övergripande lösning, som ser till helheten. I avsnittet om polismyndigheten framgår att polisanmälan alltid ska göras vid oljeutsläpp, där anser Nacka kommun att det också bör framgå vem som förväntas göra detta.

Oljeutsläppets olika faser beskrivs i en schematisk bild, som Nacka kommun uppfattar som mycket tydlig med undantag för att den inte åskådliggör länsstyrelsens samordnande roll. Även om det är underförstått att myndigheten har ett geografiskt områdesansvar för länet, är det bra om det också framgår med tydlighet i planen. En plattform för samverkan på länsnivå är "Samverkan Stockholmsregionen" (SSR), detta bör lyftas i planen för ökad tydlighet. Ytterligare ett tillägg som Nacka kommun anser bör göras i bilden är att kommunen ansvarar inte bara för sanering, utan också för hantering av farligt avfall, som är ett viktigt och tungt ansvar i sammanhanget.

Det är positivt att vikt läggs vid påpekandet att kontaktlistor, avtal och eventuella överenskommelser med aktuella aktörer hålls uppdaterade för att säkerställa att kontaktkedjorna verkligen fungerar den dagen de behövs, inte minst när det är så många olika aktörer involverade. Fungerande kommunikation och samverkan är en grundläggande förutsättning för att arbetet ska fungera. För att ytterligare förbättra att de involverade verkar i samma riktning är det viktigt att alla aktörer har en gemensam lägesbild. Det måste också finnas ett tydligt, gemensamt övergripande mål och inriktning för hanteringen av oljeutsläppet, här kan med fördel plattformen Samverkan Stockholmsregionen användas.

Kapitel 6 Samordning och information

Här anser Nacka kommun att man behöver skilja på de olika ansvar en kommun har i en sådan här händelse, kommunen ansvar för såväl myndighetsutövning i form av tillsyn enligt miljöbalken, som att säkerställa teknisk drift. Dessutom ligger kommunal räddningstjänst för Stockholms kommuner hos räddningstjänstförbund, vilket rent praktiskt är en egen organisation. Nacka kommun anser att processen för samordning och information bör beskrivas ur praktiskt handhavandeperspektiv, för ökat tydlighet och för att undvika förvirring i ansvarsfrågor. När det gäller avsnittet som beskriver regional samverkanskonferens bör det framgå om det är SSR som avses och förtydliga att om så är fallet att vilken aktör som helst kan uttrycka samverkansbehov och aktivera samverkan. Nacka kommun framhåller att det vore önskvärt om länsstyrelsen tog in i sin samordnande roll att skapa ett gemensamt beslutsunderlag i GIS (Geografiska informationssystem), för de fall flera kommuner omfattas av ett oljeutsläpp. Syftet med att lyfta blicken är att skapa helhetsbild över situationen, vilket också skulle te sig naturligt i samband med aktivering av SSR för samverkan.

Kapitel 7.1 Digital miljöatlas

Nacka kommun konstaterar att de prioriterade områden kommunen tagit fram inte stämmer med Länsstyrelsens redovisade underlag i Digital Miljöatlas. Kommunen emotser en dialog kring detta, så att samsyn uppnås och prioritering kan ske på rätt underlag.

Kapitel 10 Sanering

Nacka kommun ett förtydligande av de mandat kommunen har som ansvarig för sanering, att ålägga den verksamhetsutövare som orsakat föroreningen eller på annat sätt skadat miljön kostnader för tillsyn och sanering.

Kommunen har flera olika roller - räddningstjänst, verksamhetsutövare vid sanering och tillsynsmyndighet. Nacka kommun anser att det vore ändamålsenligt med tydlig vägledning till exempel om samråd vid val av saneringsmetod. Här bör det även klargöras i planen vilken av kommunens roller som ansvarar för t ex provtagning på sanerings- och lagringsområden. Liksom vem som avgör när sanering är klar. Detta för att undvika otydlighet i kommunens ansvarsfördelning.

Kapitel 12 Hantering av farligt avfall

I avsnittet om hantering av avfall, att provtagning kan komma att bli nödvändig på sanerings- och lagringsområden, här anser Nacka kommun att det behövs ett förtydligande om vem som ansvarar för detta; om det rör sig om tillsyn eller kommunen som saneringsansvarig. Samma typ av otydlighet återkommer i avsnittet om lagring av farligt avfall, där det behöver framgå i vilken roll kommunen ska kontaktas, som tillsynsmyndighet eller saneringsansvarig.

För revidering av vissa redaktionella brister i planens remissversion förutsätts att Länsstyrelsen överlåter bearbetning av dessa till sakkunniga inom området.

Namn
Ordförande
XX-nämnden

Namn
xx direktör
XX-nämnden